

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

PROGRAM RADA
NACIONALNOG CENTRA ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA
ZA 2013. GODINU

NACIONALNI CENTAR ZA VENUE
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Program rada NCVVO-a za 2013. godinu

OSOBNA ISKAZNICA

NACIONALNOG CENTRA ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

PUNI NAZIV: **Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja**

SKRAĆENI NAZIV: Centar ili NCVVO

ADRESA: 10000 Zagreb, Petračićeva 4

PRAVNO USTROJBENI OBLIK: javna ustanova

OSNIVAČ: Republika Hrvatska

ODGOVORNA OSOBA: ravnatelj Goran Sirovatka, dipl. ing.

TELEFON: 01/4501-800

TELEFAX: 01/4501-801

E-POŠTA: ncvvo@ncvvo.hr

WEB: www.ncvvo.hr

Matični broj poslovnog subjekta: 1943430

OIB: 94833993984

Šifra djelatnosti: 75120

Datum osnutka: 4. ožujka 2005. godine, Trgovački sud u Zagrebu

Sadržaj

1. OPĆI POSLOVI CENTRA.....	5
1.1. Kadrovi.....	5
1.2. Poslovni prostor.....	7
1.3. Vanjski suradnici	8
1.4. Zaštita podataka.....	8
1.5. Nabava materijala	8
1.6. Zakonski, podzakonski i drugi akti koji uređuju rad Centra.....	9
PODZAKONSKI AKTI	10
OPĆI AKTI CENTRA.....	10
KOLEKTIVNI UGOVORI.....	10
2. PRIPREMA, ORGANIZACIJA I PROVEDBA ISPITA DRŽAVNE MATURE.....	12
2.1. Priprema ispitnih materijala.....	12
2.1.1. Koraci u izradi ispita za državnu maturu 2012./2013.....	12
2.1.2. Priprema ispitnih materijala za državnu maturu 2013./2014.....	13
2.2. Organizacija ispita državne mature	15
2.2.1. Odsjek za vanjsko vrednovanje uz prilagodbu ispitne tehnologije.....	15
2.2.2. Odjeljak za komunikaciju s obrazovnim ustanovama – Info centar	16
2.3. Zadaće Odjela za organizaciju i provođenje ispita u 2013. godini	16
2.4. Suradnja Odjela za organizaciju i provođenje ispita s ostalim sudionicicima	17
2.4.1. Vanjski suradnici.....	17
2.5. Pripreme za provedbu ispita državne mature (ljetni i jesenski rok).....	17
2.6. Verifikacija kandidata.....	18
2.7. Ostali poslovi	18
2.8. Stavovi maturanata o školovanju i studiranju.....	19
3. NACIONALNI ISPITI.....	20
3.1. Srednje škole – Zdravstvena njega (3. ciklus).....	20
3.2. Osnovne škole – Matematika (3. ciklus).....	21
3.3. Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa.....	22
3.4. Izrada dokumenta s procedurama ispitivanja na temelju procedura iz projekta Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa.....	24
4. MEĐUNARODNA ISPITIVANJA U OBRAZOVANJU.....	25
4.1. Međunarodni projekt PIRLS 2016.....	25
4.2. Međunarodni projekt TIMSS 2015.....	25
4.3. Međunarodni projekt ESLC	26
4.4. Provedba sekundarnih analiza za međunarodne projekte provedene u 2011. godini.....	26

4.5. OECD/PISA	27
4.6. OECD/TALIS	28
4.7. IEA/ICILS	28
5. SAMOVREDNOVANJE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA.....	29
5.1. Projekt Samovrednovanje osnovnih škola.....	29
5.2. Samovrednovanje srednjih škola.....	29
6. SAMOVREDNOVANJE USTANOVA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I	30
OBRAZOVANJA.....	30
7. RAZVOJ MODELA LICENCIRANJA TEMELJEM NASTAVNIČKIH	32
KOMPETENCIJA.....	32
7.1. Model za sustav licenciranja učitelja baziran na nacionalnom standardu	32
kvalifikacije.....	32
8. VANJSKO VREDNOVANJE EKSPERIMENTALNIH PROGRAMA.....	33
8.1. Građanski odgoj i obrazovanje.....	33
8.2. Zdravstveni odgoj.....	34
8.3. Izrada standardiziranog testa iz Hrvatskog jezika za djecu koja ne znaju ili	35
nedovoljno znaju hrvatski jezik	35
9. RAZVOJ BANKE ZADATAKA	36
10. UNAPRIJEĐENJE ISPITNIH MATERIJALA.....	37
10.1. Kvalitativna analiza ispita državne mature iz Geografije 2010., 2011. i	37
2012.....	37
10.2. Istraživanje pisanja: Razvoj objektivnih kriterija za ocjenjivanje pisanog	38
rada iz Hrvatskog jezika	38
11. RAZVOJ STANDARDA ISPITIVANJA.....	39
11.1. Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika	39
12. RAZVOJ ISPITNIH I POPRATNIH MATERIJALA.....	39
12.1. Razvoj i unapređenje ispitnih kataloga i ispitnih materijala	39
13. SURADNJA S MINISTARSTVOM UPRAVE	40
13.1. Razvoj državnog stručnog ispita	40
14. SUDJELOVANJE U VANJSKIM PROJEKTIMA	40
14.1. Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja nastavnika	40
15. EDUKACIJA	41
16. PROIZVODNO-POSLOVNI PROJEKTI.....	42

1. OPĆI POSLOVI CENTRA

1.1. Kadrovi

U Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja zaposleno je 52 djelatnika koji su uključeni u poslove organiziranja i izvođenja planiranih programskih zadaća. S 49 djelatnika potpisana je Ugovor o radu na neodređeno vrijeme. S tri djelatnika potpisana je Ugovor o radu na određeno vrijeme do povratka privremeno nenačočnih djelatnika. Sistematisacija radnih mesta utvrđena je *Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*.

Tablica 1. *Struktura zaposlenika Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*

Stručna spremna	Broj djelatnika	%
dr. sc.	4	7,69
mr. sc.	4	7,69
mr. spec.	3	5,77
diplomski sveučilišni	25	48,08
stručni diplomski	1	1,92
preddiplomski	5	9,62
SSS	9	17,31
NSS	1	1,92
Ukupno	52	100,00

Tablica 2. Popis zaposlenih u Centru na dan 17. prosinca 2012. godine

R. B.	Prezime i ime djelatnika	Radno mjesto
1.	ANTULIĆ, SANDRA	stručna suradnica
2.	BABIĆ, MARIJA	stručna suradnica
3.	BITUNJAC, IVANA	stručna savjetnica
4.	BRAŠ ROTH, MICHELLE	načelnica
5.	BUKVIĆ, SNJEŽANA	viša stručna savjetnica
6.	BULJAN CULEJ, JASMINKA	načelnica
7.	BUNTIĆ ROGIĆ, ALENKA	načelnica
8.	CRNOBRNJA MILJKOVIĆ, TAJANA	stručna suradnica
9.	ĆURKOVIĆ, NATALIJA	stručna suradnica
10.	DEKANIĆ-MARKOČIĆ, ANA	viša stručna savjetnica
11.	DENJO, VIŠNJA	načelnica
12.	ELEZOVIĆ, INES	stručna suradnica
13.	FAIN, ŽELJKO	informatički referent
14.	FOFIĆ, ANĐA	stručna suradnica
15.	FOFIĆ, MARA	spremačica
16.	FRANCETIĆ, VIŠNJA	načelnica
17.	FULGOSI, SANJA	viša stručna savjetnica
18.	GAŠPEROV, MIRJANA	stručna suradnica
19.	GJERI, NATALIJA	stručna suradnica
20.	GOLUBIĆ, MARTINA	stručna savjetnica
21.	GOLUBOVIĆ, SNJEŽANA	stručna referentica
22.	GRGA VERGLES, ANTONIA	stručna referentica
23.	GUDELJ, MARIJA	stručna suradnica
24.	HABUS KORBAR, ANJA	načelnica
25.	HORVATIĆ, SANJA	voditelj Odsjeka
26.	JEMERŠIĆ, RUŽICA	viša stručna savjetnica
27.	KONTEK, DUBRAVKO	vozač
28.	KORPAR, KOLUMBINA	stručna suradnica
29.	KRNIĆ, IDA	stručna referentica
30.	MAMIĆ, HILARIJA	stručna referentica
31.	MARENIĆ, MATKO	viši informatički referent
32.	MARKOVIĆ, NENAD	viši stručni savjetnik
33.	MARKUŠ SANDRIĆ, MARINA	stručna savjetnica
34.	MATOIĆ, IRENA	stručna savjetnica
35.	MURAJA, JASMINA	zamjenica ravnatelja
36.	OBRAZ, DINKO	voditelj Odsjeka
37.	PETIR, BRANKO	čuvar/skladištar
38.	PETRIČEVIĆ, VANJA	viša stručna referentica
39.	PRPIĆ, MARTINA	stručna savjetnica
40.	SIROVATKA, GORAN	ravnatelj
41.	SMOLJIĆ, MIRJANA	voditeljica Odjeljka

42.	SVALINA, KRISTINA	stručna suradnica
43.	ŠABIĆ, JOSIP	voditelj Odsjeka
44.	TADIĆ, DANIJELA	stručna suradnica
45.	TEPIĆ, NATAŠA	viša stručna savjetnica
46.	TRETINJAK, IRA	stručna savjetnica
47.	VERGLES, NIKOLA	informatički referent
48.	VRANKOVIĆ, BILJANA	stručna savjetnica
49.	VUČIĆ, MARIJANA	viša stručna savjetnica
50.	VUKOVIĆ, VESNA	stručna referentica
51.	ZADELJ, ZLATKO	viši stručni savjetnik
52.	ŽITNIK, ZORAN	stručni suradnik

1.2. Poslovni prostor

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. ožujka 2011. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske u 2012. i 2013. godini, za zakup poslovnog prostora za potrebe Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Ovom Odlukom državni je proračun preuzeo obvezu da u 2012. godini osigura sredstva u iznosu od 3.018.656,00 kuna, a u 2013. godini u iznosu od 3.270.211,00 kuna za zakup poslovnog prostora Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Heruc d.d. iz Zagreba, Jurišićeva 3, kao zakupodavac, i Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, kao zakupoprimac, dana 14. ožujka 2011. godine zaključuju *Ugovor o zakupu poslovnog prostora*. Za poslovni prostor u vlasništvu zakupodavca na lokaciji Petračićeva 4, Zagreb, se ugovara zakupnina u iznosu od 10 eura po m² za prvu godinu, 11 eura po m² za drugu godinu i 12 eura po m² za treću godinu zakupa. Ova cijena uvećava za PDV, a kunska protuvrijednost se obračunava po srednjem tečaju HNB-a na dan fakturiranja. Za troškove tehničkog održavanja poslovnog prostora tijekom trajanja zakupa se obračunava 1 euro uvećan za PDV.

1.3. Vanjski suradnici

Vanjski suradnici uključuju konzumente proizvoda, kao i suradnike u procesima, te pružatelje vanjskih usluga NCVVO-a.

NCVVO s vanjskim suradnicima sklapa Ugovore o djelu ili Ugovore o stvaranju autorskog djela po narudžbi.

Ugovori s vanjskim suradnicima se sklapaju tijekom cijele godine s obzirom na potrebe na pojedinim projektima u pojedinim Odjelima Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

1.4. Zaštita podataka

Podaci iz djelatnosti Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja koji se odnose na pripremu i provođenje ispita, nacionalnih ispita i ispita državne mature, te podaci koji se odnose na pripremu i provođenje međunarodnih istraživanja – PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS, ICILS i ESCL, prema *Zakonu o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (NN, 151/04), smatraju se poslovnom tajnom.

Izjava o zaštiti tajnosti podataka će biti uručena svim novim zaposlenicima i vanjskim suradnicima koji će s Centrom surađivati u 2013. godini.

1.5. Nabava materijala

U 2013. godini vršit će se nabava materijala potrebnog za neometani rad Centra.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja će provesti sljedeće postupke javne nabave:

- usluge tiska materijala za državnu maturu 2012./2013.
- usluge tiska ispitnih materijala – OECD/PISA 2013
- usluge tiska ispitnih materijala za projekte *Samovrednovanje, Zdravstveni odgoj i Građanski odgoj*
- usluge tiska za projekt *Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa*

- savjetodavne usluge na razvoju ispita unutar projekta *Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa*
- zaštitarske usluge
- poštanske usluge
- nabava dva produkcijska skenera
- smještaj ocjenjivača
- usluge posredovanja pri zapošljavanju
- usluga održavanja i nadogradnje dijela Nacionalnog informacijskog sustava prijava na visoka učilišta (NISpVU) koja se odnosi na provedbu ispita državne mature
- usluga održavanja procesa prijave i provedbe ispita državne mature
- usluge održavanja programske podrške i strojne opreme IBM DS 8700 sustava
- nabava 60 prijenosnih računala minimalne konfiguracije i 5 prijenosnih računala visoke konfiguracije.

Javna nabava će se provoditi sukladno Zakonu o javnoj nabavi (NN, 90/11).

1.6. Zakonski, podzakonski i drugi akti koji uređuju rad Centra

ZAKONI

1. Zakon o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN, 151/04)
2. Zakon o ustanovama (NN, 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak)
3. Zakon o plaćama u javnim službama (NN, 27/01)
4. Zakon o državnim službenicima (NN, 92/05, 107/07, 27/08)
5. Zakon o javnoj nabavi (NN, 110/07, 125/08)
6. Zakon o radu (NN, 149/09, 61/11)
7. Zakon o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske (NN, 33/95)
8. Zakon o zaštiti na radu (NN, 86/08, 59/96, 94/96, 114/03 i 100/04)
9. Zakon o zaštiti od požara (NN, 58/93)
10. Zakon o općem upravnom postupku (NN, 47/09)
11. Zakon o proračunu (NN, 87/08)
12. Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN, 107/07)

13. Zakon o tajnosti podataka (NN, 79/07)
14. Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN, 103/03).

PODZAKONSKI AKTI

1. Statut Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN, 1/06)
2. Pravilnik o polaganju državne mature (NN, 01/13)
3. Pravilnik o normi rada nastavnika u srednjoškolskoj ustanovi (NN, 112/09)
4. Pravilnik za primjenu Zakona o pečatima i žigovima s grbom RH (NN, 93/95)
5. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN, 27/05)
6. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN, 27/05 i 2/07)
7. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijenata složenosti poslova u javnim službama (NN, 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 82/05, 133/05, 30/06)
8. Uredba o računovodstvu proračuna (NN, 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02).

OPĆI AKTI CENTRA

1. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i njegove izmjene i dopune
2. Pravilnik o radu
3. Pravilnik o zaštiti na radu
4. Pravilnik o zaštiti od požara
5. Pravilnik o stručnom usavršavanju
6. Pravilnik o poslovnoj tajni
7. Pravilnik o zaštiti arhivskoga i registraturnoga gradiva.

KOLEKTIVNI UGOVORI

Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (NN, 115/10).

Dana 12. prosinca 2012. godine potpisani je novi Temeljni kolektivni ugovor koji se, iako još nije objavljen u Narodnim novinama, primjenjuje od toga dana.

Sljedeće propise djelomično primjenjujemo u obavljanju djelatnosti:

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak)
- Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (NN, 27/10 i 55/11)
- Zakon o obrazovanju odraslih (NN, 17/07)
- Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Glasnik, 7-8/91; NN, 23/91)
- Pravilnik o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 92/95)
- Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju (Glasnik, 1/93)
- Pravilnik o završavanju osnovnog školovanja odraslih polaganjem ispita (Glasnik, 1/92; NN, 70/91)
- Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju odraslih (NN, 112/2000).

2. PRIPREMA, ORGANIZACIJA I PROVEDBA ISPITA DRŽAVNE MATURE

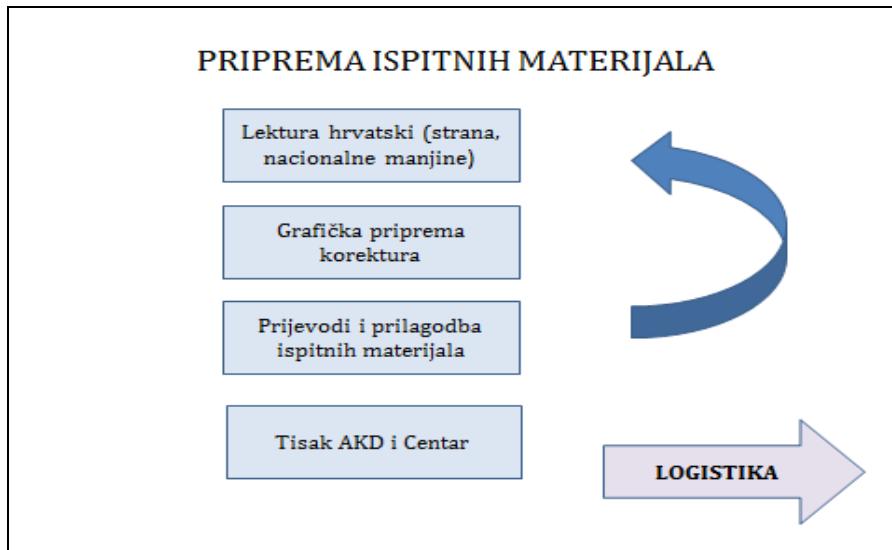
2.1. Priprema ispitnih materijala

2.1.1. Koraci u izradi ispita za državnu maturu 2012./2013.

Do kraja 2012. godine predani su recenzirani ispiti za 28 predmeta koji će se polagati na državnoj maturi u školskoj godini 2012./2013. Stručnu recenziju svih ispita napravili su sveučilišni profesori i drugi stručnjaci i suradnici, nakon metodološke i psihometrijske recenzije od strane djelatnika Centra. Nakon stručne recenzije započela je lektura, a za strane jezike učinjena je lektura na tom jeziku. Od siječnja 2013. nastavlja se lektura za dio predmeta, a potom slijedi postupak grafičkog oblikovanja kao i korektura ispita te tisak. Dio ispitnih materijala tiska se u AKD tiskari dok se predmeti s manjom nakladom tiskaju u Centru.

KALENDAR AKTIVNOSTI

siječanj – travanj 2013.
- lektura djela ispitnih materijala
- grafička priprema i korektura
- prilagodba ispitnih materijala
- prijevod na jezike nacionalne manjine
- tisak ispitnih materijala

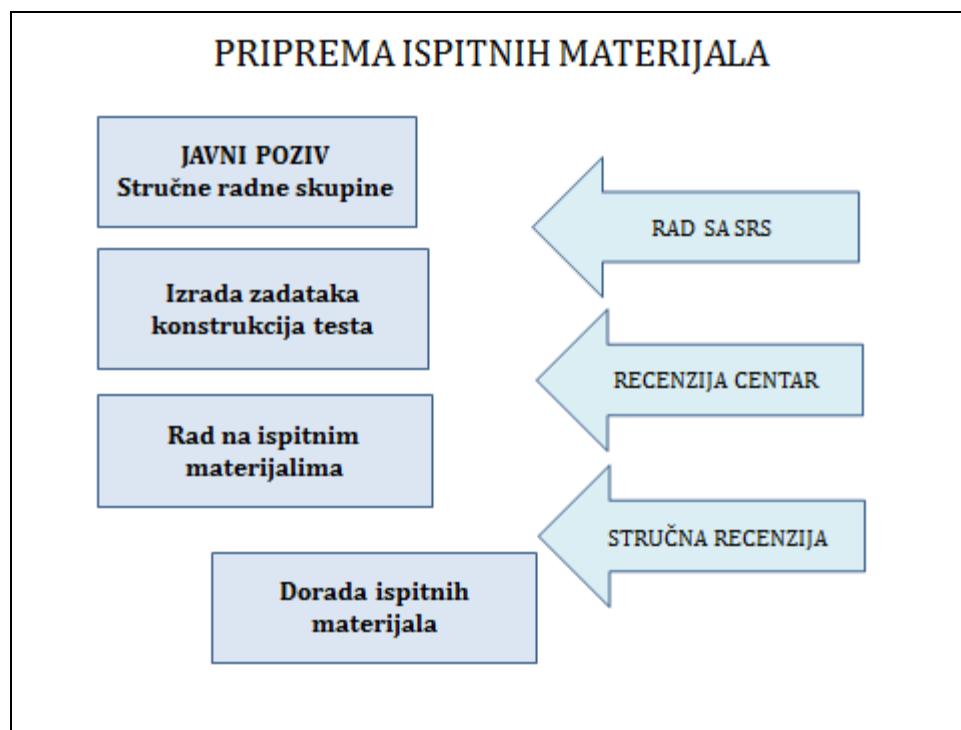
Slika 1. Shematski prikaz postupka obrade ispita nakon završene stručne recenzije

2.1.2. Priprema ispitnih materijala za državnu maturu 2013./2014.

U tijeku je priprema ispita državne mature za 2013./2014. školsku godinu. U listopadu 2012. godine imenovane su nove stručne radne skupine koje izrađuju zadatke te se u 2013. godini nastavlja njihov rad prema utvrđenoj proceduri i kalendaru pripreme ispitnih materijala. Sa stručnim skupinama rade stručni koordinatori te povremeno surađuju s psihometričarima koji im pružaju metodološku podršku u izradi zadataka i konstrukciji ispita.

KALENDAR PRIPREME ISPITA

SIJEČANJ – LIPANJ 2013.	SRPANJ – PROSINAC 2013.
<ul style="list-style-type: none">- sastanci stručnih radnih skupina- izrada zadataka- konstrukcija testa- podrška i recenzija u Centru- predaja radne verzije ispita	<ul style="list-style-type: none">- metodološka i psihometrijska recenzija- dorada ispitnih materijala- predaja ispita 30. rujna 2013.- stručna recenzija- dorada ispitnih materijala

Slika 2. Shematski prikaz postupka izrade i razvoja ispita državne mature

Stručnu i metodološku podršku stručnim radnim skupinama pružaju stručni koordinatori, djelatnici Odjela za ispitne materijale. Također, u procesu pripreme ispita aktivno sudjeluju psihometričari te rade na recenziji zadatka prikazu analiza prethodno provedenih ispita. Stručni koordinatori su tijekom ciklusa državne maturi zaduženi za izradu i doradu svih popratnih materijala kao što su: Vodič za državnu maturu, Upute u ispitnim materijalima, Ispitni Katalozi i Upute za ispite. Djelatnici ovog Odjela blisko surađuju s Odjelom za organizaciju i provođenje ispita u dijelu priprema popratnih materijala, koordinacije u završnim fazama izrade ispitnih materijala, od grafičke pripreme i korekture, do tiska i konačno tijekom provedbe ispita.

U skladu s utvrđenim procedurama stručni koordinatori u suradnji s članovima stručnih radnih skupina provode edukaciju ocjenjivača. Edukacija ocjenjivača za sve predmete na državnoj maturi provodit će se od travnja do lipnja 2013. godine. Nakon edukacije tijekom lipnja, a nakon provedenih ispita, slijedi postupak ocjenjivanja u dvije faze. Ocjenjivanje je stručno praćeno od strane koordinatora koji su zaduženi za predmete u čijoj su pripremi sudjelovali u jednom ciklusu.

KALENDAR OCJENJIVANJA

15. – 16. lipnja 2013.	21. – 25. lipnja 2013.
<ul style="list-style-type: none">- Matematika- materinski jezici nacionalnih manjina (Srpski, Mađarski, Talijanski i Češki jezik)- Talijanski, Francuski i Španjolski jezik	<ul style="list-style-type: none">- Hrvatski jezik- Engleski jezik i Njemački jezik- Latinski i Grčki jezik- svi izborni predmeti

2.2. Organizacija ispita državne mature

Organizacija i provođenje ispita državne mature u 2013. godini temeljna je zadaća Odjela za organizaciju i provođenje ispita koji sve poslove obavlja samostalno ili u suradnji s vanjskim suradnicima Centra.

Ti poslovi odnose se:

- na organizaciju provedbe ispita državne mature za ljetni i jesenski rok državne mature školske godine 2012./2013.
- na organizaciju provedbe državne mature u 2014. godini
- na pripremu ispitnih materijala za učenike koji ostvaruju pravo na prilagodbu ispitne tehnologije
- na pripremu i organizaciju provedbe ostalih vrsta vanjskoga vrednovanja koje provodi Centar.

U sastavu Odjela djeluju:

- Odsjek za vanjsko vrednovanje uz prilagodbu ispitne tehnologije
- Odjeljak za komunikaciju s obrazovnim ustanovama – Info centar.

2.2.1. Odsjek za vanjsko vrednovanje uz prilagodbu ispitne tehnologije

Zadaće Odsjeka za vanjsko vrednovanje uz prilagodbu ispitne tehnologije su:

- odobrenje za pisanje prema prilagođenoj tehnologiji na temelju pristiglih zahtjeva
- priprema ispitnih materijala (uvećan tisk, font 14, ispit na brajici)
- suradnja s ispitnim koordinatorima u organizaciji pisanja ispita za učenike koji ostvaruju pravo na prilagodbu.

2.2.2. Odjeljak za komunikaciju s obrazovnim ustanovama – Info centar

Zadaće Odjeljka za komunikaciju s obrazovnim ustanovama – Info centar su:

- osigurati pravovremeno i točno informiranje svih osoba koje sudjeluju u pripremi, provođenju ili pisanju ispita državne mature na način da će u Info centru osigurati dovoljan broj telefonskih linija i osoba obučenih za odgovaranje na pitanja o državnoj maturi (broj agenata odgovarati će broju upita tijekom pojedinih aktivnosti).

2.3. Zadaće Odjela za organizaciju i provođenje ispita u 2013. godini

Zadaće Odjela za organizaciju i provođenje ispita u 2013. godini su:

- prikupljanje podataka o školama i učenicima (surađivanje s ispitnim koordinatorima u prikupljanju i ažuriranju podataka)
- pravovremeno obavještavanje škola o aktivnostima u pripremi ispita
- unošenje podataka u NISpVU nužnih za organizaciju provedbe ispita
- unošenje promjena prijavljenih ispita prema odobrenim zahtjevima
- izrada ispita koji se provode po prilagođenoj ispitnoj tehnologiji
- verificiranje dokumenata prijavljenih kandidata
- informiranje i pružanje podrške pristupnicima (pisani materijali, Info centar)
- organiziranje ispitnih mjesta za kandidate
- organiziranje i provođenje ispita dodatnih provjera za upis na visoka učilišta
- organiziranje dežurstava na ispitima za kandidate
- organiziranje nadzora tijekom provedbe ispita državne mature
- surađivanje s logističkom podrškom
- surađivanje s Hrvatskom poštom zbog dostave ispitnih materijala u škole i vraćanja istih u Centar
- objavljivanje javnog poziva za imenovanje ocjenjivača ispita
- organiziranje instrukcijskih seminara za ispitne koordinatorе, nastavnike i ocjenjivače
- organiziranje rada ocjenjivača
- osiguravanje kvalitetnog rada i uspješne provedbe svih aktivnosti.

2.4. Suradnja Odjela za organizaciju i provođenje ispita s ostalim sudionicima

U pripremama i provedbi ispita državne mature Odjel za organizaciju i provođenje ispita kontinuirano surađuje sa:

- srednjim školama u Republici Hrvatskoj
- Nacionalnim informacijskim sustavom prijava na visoka učilišta (NISpVU)
- koordinatorima ispita na sveučilištima u Republici Hrvatskoj
- Središnjim prijavnim uredom
- Hrvatskom poštom (distribucija ispita u škole, nakon provedbe povrat ispita u Centar).

2.4.1. Vanjski suradnici

Vanjski suradnici Centra su:

- ispitni koordinatori
- školska ispitna povjerenstva
- ocjenjivači
- dežurni nastavnici
- osobni pomagači.

2.5. Pripreme za provedbu ispita državne mature (ljetni i jesenski rok)

Pripreme za provedbu ispita državne mature uključuju:

- sudjelovanje u izradi informativnih materijala o načinu provedbe ispita državne mature za školsku godinu 2012./2013.
- ažuriranje podataka o školama i ispitnim koordinatorima
- edukaciju ispitnih koordinatora u vezi s provedbom ispita državne mature (organizirati najmanje dvije edukacije – listopad, travanj)
- edukaciju ispitnih koordinatora koji imaju učenike s pravom pisanja ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije
- izradu Uputa o provedbi ispita za ispitne koordinatorе

- izradu pravila za provedbu ispita koja nisu propisana pravilnicima
- prikupljanje i obradu zahtjeva za prilagodbu i pripadajuće dokumentacije
- izradu Uputa za osobne pomagače na ispitima državne mature
- praćenje prijava ispita državne mature tijekom roka za prijavu
- izdavanje i reizdavanje korisničkih podataka pristupnicima
- promjene statusa kandidata nakon što im prestane status učenika
- promjene prijavljenih ispita (unos u sustav)
- naknadne prijave ispita (unos u sustav)
- praćenje obveze plaćanja troškova naknade ispita kandidata
- organizaciju ispitnih mjesta za kandidate
- organizaciju dežurstva nastavnika na ispitnim mjestima za kandidate
- izradu rasporeda osoba koje će nadgledati provedbu ispita.

2.6. Verifikacija kandidata

Verifikacija kandidata uključuje sljedeće poslove:

- prikupljanje, zaprimanje i urudžbiranje dokumentacije kandidata koji su kroz aplikaciju u sustavu NISpVU prijavili polaganje ispita (za svaki rok)
- usporedbu dokumenata i podataka u bazi – verifikacija
- rješavanje nepotpune dokumentacije – obavještavanje kandidata
- unošenje ostalih podataka i dokumentacije za ostvarivanje prava na stjecanje dodatnih bodova.

2.7. Ostali poslovi

Ostali poslovi za koje je zadužen Odjel za organizaciju i provođenje ispita su:

- organizacija dostave ispitnih materijala u škole i ispitna mjesta za kandidate
- praćenje provedbe ispita državne mature
- evidentiranje podataka o provedbi ispita državne mature u NISpVU
- organizacija ocjenjivanja i rada ocjenjivača
- izdavanje potvrda i svjedodžbi o položenim ispitima državne mature

- prikupljanje i unos svih podatka o provedbi ispita kako bi se ostalim odjelima omogućio daljnji rad
- organizacija ostalih ispitivanja koja se provode u školama u suradnji s voditeljima projekata
- komunikacija s ustanovama u kojima se ispiti provode
- pravovremeno slanje obavijesti i ostalih materijala koje projekti zahtijevaju
- organizacija stručnih skupova (prostora i uvjeta za održavanje skupa).

2.8. Stavovi maturanata o školovanju i studiranju

Planiran je nastavak aktivnosti na projektu *Stavovi maturanata o školovanju i studiranju* vezano uz ispitivanje stavova učenika završnih razreda koji polaže ispite državne mature. Planira se revidirati anketni upitnik koji se koristio u školskim godinama 2009./2010. te 2010./2011., a na temelju dobivenih podataka tijekom školskih godina iz 2010./2011. i 2011./2012. Također se planira organizirati provođenje ispitivanja učenika tijekom provedbe državne mature u suradnji s drugim odjelima, nakon čega će se podaci čistiti, povezivati s drugim varijablama te analizirati. Planira se predstavljanje rezultata na znanstvenim konferencijama te u znanstvenim časopisima. Projekt se ostvaruje u suradnji sa stručnjakom s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

3. NACIONALNI ISPITI

3.1. Srednje škole – Zdravstvena njega (3. ciklus)

Rad s Povjerenstvom za izradu ispitnih materijala iz predmeta Zdravstvena njega (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) organiziran je mjesечnim sastancima u Centru, a komunikacija putem elektroničke pošte ili telefonom odvija se na tjednoj ili dnevnoj bazi ovisno prema potrebi i fazi aktivnosti tijekom trajanja Projekta.

Tijekom studenoga i prosinca 2012. godine Povjerenstvo je zaduženo za izradu obrazovnih ishoda za područja ispitivanja predviđena u sklopu ciklusa nacionalnog ispita u školskoj godini 2012./2013. Do kraja siječnja Povjerenstvo je zaduženo za dostavu ispitnih pitanja koja će biti testirana u travnju 2013. godine. Tijekom veljače i ožujka 2013. godine odvijati će se pripreme za ispit koji slijedi u travnju.

Pripreme obuhvaćaju:

- recenziju pitanja
- lekturu i korekturu
- izbor pitanja za test
- izbor pitanja od prošle godine koja će se ponovno testirati
- pripremu baze s uzorkom na kojem će se provesti testiranje
- logistiku provedbe ispita
- kontaktiranje škola u kojima će se provesti test.

Nacionalni ispit iz Zdravstvene njegi provest će se 30. travnja 2013. godine. Nakon povrata ispitnog materijala iz svih škola u kojima se provodi nacionalni ispit, uslijedit će priprema baza za unos podataka. Tijekom srpnja baze s unesenim podacima će biti spremne za analizu, a u mjesecu kolovozu predviđen je završetak analize podataka. Interpretacija rezultata i izvještaj o provedenome ispitnom odvijat će se tijekom rujna i listopada.

3.2. Osnovne škole – Matematika (3. ciklus)

Projekt *Nacionalni ispiti u osnovnim školama – Matematika* u trajanju od 2011. do 2014. godine (NI-OŠ-MAT-2011-2014) sveobuhvatan je Projekt kojemu je cilj obuhvatiti ne samo trenutne razine znanja, vještina i sposobnosti učenika iz područja Matematike na kraju osnovnoškolskog obrazovanja, već i utvrditi potencijalne probleme u usvajaju znanja i kompetencija iz Matematike tijekom osnovnoškolskog obrazovanja.

Cilj Projekta

- detaljno procijeniti razine matematičkih znanja, vještina i sposobnosti učenika pri završetku osmog razreda osnovne škole
- utvrditi postojeće probleme, kao i neke od općih i specifičnih faktora utjecaja na stjecanje znanja i razvoj vještina iz Matematike tijekom osnovnoškolskoga obrazovanja
- izraditi prijedlog kriterija potrebnih razina matematičkih znanja i vještina na završetku osnovnoškolskoga obrazovanja
- izraditi prijedlog standarda procedura za organizaciju i provedbu nacionalnih ispita
- izraditi sadržajnu osnovu za banku matematičkih zadataka koja će se koristiti za buduća testiranja
- komunicirati rezultate projekta svim sudionicima obrazovnog sustava te zainteresiranoj znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti.

U svrhu detaljne procjene razine matematičkih znanja, vještina i sposobnosti učenika osmih razreda osnovne škole, područje matematike podijeljeno je na sedam sadržajnih cjelina raspoređenih u tri etape Projekta. Četvrta etapa posljednji je dio Projekta u kojem će se na temelju svih prethodnih faza strukturirati cjelovit ispit za procjenu i praćenje razina matematičkih znanja, vještina i sposobnosti na kraju osnovnoškolskoga obrazovanja.

U prve tri etape Projekta nastojat će se utvrditi potencijalni problemi u stjecanju matematičkih znanja i vještina te razvoju sposobnosti kroz ispitivanje cijelog spektra znanja i vještina iz određenog područja.

Temeljem dobivenih rezultata u četvrtoj fazi kreirat će se i ispitati test znanja iz Matematike.

Sadržajne cjeline koje će se ispitati u sklopu projekta po etapama:

1. Etapa – 2011. godina

1.1. Brojevi

1.2. Algebra – bez koordinatnog sustava, grafičkog i tabličnog prikaza funkcije

2. Etapa – 2012. godina

2.1. Oblik i prostor – bez koordinatnog sustava i grafičkog prikaza funkcije

3. Etapa – 2013. godina

3.1. Algebra – zapisi funkcije

3.2. Oblik i prostor – koordinatni sustav na pravcu i u ravnini

3.3. Mjerenje

3.4. Podaci

4. Etapa – 2014. godina.

Rezultati dobiveni tijekom realizacije projekta NI-OŠ-MAT-2011-2014 dat će objektivan uvid u situaciju u nastavi Matematike u hrvatskim osnovnim školama. Informacije proizašle iz njihove kvalitetne i sveobuhvatne analize značajno će pridonijeti razumijevanju, unapređivanju i razvoju sustava općega obveznog te, posebno, matematičkog obrazovanja.

3.3. Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa

Projekt *Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa* započeo je u rujnu 2011. godine i provodit će se do svibnja 2015. godine.

Opći cilj Projekta:

- razviti model ispitivanja znanja na kraju obrazovnih ciklusa.

Specifični ciljevi:

- razviti model i postupke testiranja prema suvremenim pristupima ispitivanju znanja: uporaba modela *Teorije odgovora na zadatak (Item Response Theory)* u izradi i analizi testova
- ispitati i procijeniti razine znanja učenika osmih razreda iz predmeta: Hrvatski jezik, Engleski jezik, Povijest i Fizika.

U 2013. godini provest će se probno ispitanje zadataka te su sve aktivnosti Projekta te godine vezane uz pripremu i provedbu ispitanja, analizu i obrade dobivenih podataka te pripremu ispita za glavno ispitanje. Probno ispitanje provest će se između 4. i 8. ožujka 2013. godine.

U probnom ispitanju sudjelovat će oko 600 osnovnih škola iz cijele Hrvatske, a ispitanje će se provesti na uzorku učenika osmih razreda. U svakoj školi provest će se ispitanje iz jedne od dvije kombinacije predmeta. Prva kombinacija je ispitanje iz Povijesti i Fizike, a druga je kombinacija ispitanje iz Hrvatskog i/ili Engleskog jezika. Svaki učenik u uzorku pisat će ispit iz samo jednog predmeta.

Centar će u 2013. godini također organizirati radionice u suradnji s konzultantskom kućom Assessment Group International vezano uz analizu i interpretaciju podataka u *Parscale softwareu* te pripremi podataka za glavno ispitanje.

AKTIVNOSTI	VRIJEME/DATUMI
priprema ispitnih materijala za tisk: tisk, pakiranje i otprema ispitnih materijala	siječanj – veljača 2013.
organizacija probnog ispitanja/komunikacija sa školama	siječanj – veljača – ožujak 2013.
psihometrijska radionica/analiza u <i>Parscaleu</i> (radionica s AGI)	4. – 8. 2. 2013.
PROVEDBA PROBNOG ISPITIVANJA	4. – 8. 3. 2013.
povrat ispita u Centar, razvrstavanje, skeniranja ispita, ocjenjivanje	ožujak – travanj 2013.
početne statističke/psihometrijske analize	travanj – svibanj 2013.
psihometrijske analize ispita/zadataka nakon probnog ispitanja; interpretacija rezultata	svibanj – listopad 2013.
psihometrijska analiza ispita/zadataka nakon probnog ispitanja 1 (radionica s AGI)	6. – 10. 5. 2013.
psihometrijska analiza ispita/zadataka nakon probnog ispitanja 2 (radionica s AGI)	10. – 14. 6. 2013.
finalna psihometrijska analiza (radionica s AGI)	9. – 17. 9. 2013.
priprema ispitnih knjižica za glavno ispitanje (radionica s AGI)	21. – 25. 10. 2013.
priprema ispitnih knjižica za glavno ispitanje (radionica s AGI)	28. – 31. 10. 2013.
izrada ispitnih knjižica i ostalih materijala za glavno ispitanje	studeni – prosinac 2013.
početak pripreme materijala za tisk	studeni – prosinac 2013.

izrada uzorka škola i učenika za glavno ispitivanje; komunikacija sa školama	studen - prosinac 2013.
psihometrijska radionica/priprema za analize glavnog ispitivanja (radionica s AGI)	2. - 10. 12. 2013.

Tablica 3. *Plan aktivnosti projekta Razvoj završnih ispita*

3.4. Izrada dokumenta s procedurama ispitivanja na temelju procedura iz projekta Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa

U 2013. godini će se na temelju provedenih aktivnosti, zapisanih procedura, zapisnika i izvješća nastalih unutar projekta *Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa* početi izrađivati cijeloviti dokument s procedurama ispitivanja, kao novi model ispitivanja znanja na kraju obrazovnih ciklusa. Dokument s procedurama će se nadograđivati i kroz 2014./2015. godinu, i u njega će biti implementirana sva iskustva, znanja i evaluacije postupaka ispitivanja nastali unutar projekta *Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa*.

Tablica 4. *Raspored radionica na projektu Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa*

Radionica	Datumi
Psihometrijska radionica/analiza u <i>Parsecaleu</i>	4. - 8. 2. 2013.
Probno ispitivanje	4. - 8. 3. 2013.
Psihometrijska analiza ispita/zadataka nakon probnog ispitivanja 1	6. - 10. 5. 2013.
Psihometrijska analiza ispita/zadataka nakon probnog ispitivanja 2	10. - 14. 6. 2013.
Finalna psihometrijska analiza	9. - 17. 9. 2013.
Priprema ispitnih knjižica za glavno ispitivanje	21. - 25. 10. 2013.
Priprema ispitnih knjižica za glavno ispitivanje	28. - 31. 10. 2013.
Psihometrijska radionica/priprema za analize glavnog ispitivanja	2. - 10. 12. 2013.

4. Međunarodna ispitivanja u obrazovanju

4.1. Međunarodni projekt PIRLS 2016.

(Međunarodno istraživanje razvoja čitalačke pismenosti)

Nakon sudjelovanja u projektu PIRLS 2011. i vrlo uspješnog rezultata za učenike iz Hrvatske, Hrvatska će sudjelovati i u projektu PIRLS 2016. Nastavak sudjelovanja u narednom ciklusu Projekta omogućuje praćenje trendova i procjene napretka u čitalačkim postignućima učenika, kao i u trendovima u kućnim i školskim okružjima koja utječu na učenje čitanja.

Iako se glavno PIRLS testiranje provodi tek 2016. godine, već u veljači 2013. godine, prvim sastankom nacionalnih koordinatora, započinje četvrti ciklus PIRLS projekta. Na dvodnevnom sastanku u Hamburgu nacionalni koordinatori će raditi na ažuriranju *PIRLS Nacrta istraživanja (PIRLS Assessment Framework)*.

Nakon sastanka bit će poznat detaljan plan aktivnosti i sastanaka za tekuću godinu, kao i za naredne godine ciklusa na osnovu čega se mogu planirati konkretni poslovi Odjela.

4.2. Međunarodni projekt TIMSS 2015.

(Međunarodno istraživanje trendova u znanju matematike i prirodoslovija)

Nakon sudjelovanja u projektu TIMSS 2011., Hrvatska će sudjelovati i u projektu TIMSS 2015. Nastavak sudjelovanja u narednom ciklusu Projekta omogućuje praćenje trendova učeničkih postignuća u matematici i prirodoslovju, kao i u trendovima u kućnim i školskim okružjima koja utječu na učenje matematike i prirodoslovja.

Također, u prvoj godini ciklusa trebali bi se održati sastanci Odbora za prirodoslovje i matematiku i Odbora za popratne upitnike.

4.3. Međunarodni projekt ESLC

(Europsko istraživanje jezičnih kompetencija)

Istraživanje ESLC pokrenuto je kako bi se zemljama sudionicama pružili usporedivi podaci o kompetencijama iz stranih jezika kao i uvid u dobre prakse učenja jezika. ESLC je istraživanje koje bi trebalo pružiti informacije o učenju jezika, metodama poučavanja i kurikulumima.

Četrnaest europskih zemalja sudjelovalo je u istraživanju koje je prikupilo informacije o znanju stranih jezika među učenicima u Europi. Istraživanje se provodilo u posljednjoj godini nižega srednjoškolskog obrazovanja ili u drugoj godini višega srednjoškolskog obrazovanja.

4.4. Provedba sekundarnih analiza za međunarodne projekte provedene u 2011. godini

Nakon informiranja šire javnosti o rezultatima međunarodnih istraživanja u lipnju (ESLC), odnosno prosincu 2012. godine (TIMSS i PIRLS), te ravnatelja škola koje su sudjelovale u istraživanjima, nastavlja se s provedba sekundarnih analiza za sva tri projekta:

- Europsko istraživanje jezičnih kompetencija (ESLC)
- Međunarodno istraživanje razvoja čitalačke pismenosti (PIRLS 2011.)
- Međunarodno istraživanje trendova u znanju matematike i prirodoslovja (TIMSS 2011.).

Temeljem rezultata dobivenih istraživanjem, Istraživačko-razvojni odjel će organizirati okrugle stolove za akademsku zajednicu i za učitelje osnovnih škola, te dodatno i radionice za učitelje.

Kako je riječ o tri različita istraživanja i o tri vrste aktivnosti, Odjel planira organizirati tri tematski različita okrugla stola za akademsku zajednicu i za učitelje osnovnih škola, te tri tematski različite radionice za učitelje.

Formirat će se skupine stručnjaka prema predmetima, tako da će u raspravama sudjelovati članovi akademske zajednice, profesori i učitelji iz područja engleskog i

njemačkog jezika (za projekt ESLC), hrvatskog jezika (za projekt PIRLS 2011.), te matematike i prirodoslovlja (za projekt TIMSS 2011.).

Temeljem kvalitativne analize ispita i postignutih rezultata, planira se izraditi prijedlog elemenata za poboljšanje kvalitete nastave ispitivanih predmeta, te stručno usavršiti prosvjetne djelatnike s ciljem poboljšanja metodičkog pristupa.

U suradnji s Informacijsko-računalnim odjelom napraviti će se nacionalna analiza ESLC, PIRLS 2011. i TIMSS 2011. rezultata. Također, analiza će uključivati i testiranje značajnosti razlika među pojedinim varijablama, te će se vidjeti i koliko su rezultati koji se tiču socioekonomskih pokazatelja statistički značajni.

Početak analiza će uslijediti nakon prisustvovanja na Treningu za korištenje međunarodnom bazom podataka TIMSS-a i PIRLS-a sredinom veljače, a predviđeni rok završetka je kraj prvog polugodišta.

Po završetku izrade nacionalnih analiza, Odjel će izraditi nacionalna izvješća za sva tri Projekta. Predviđeno vrijeme za tiskanje nacionalnih izvješća je kraj godine.

4.5. OECD/PISA

Ovaj Projekt obuhvaća sljedeće poslove:

- organizaciju rada stručne skupine za procjenu ispitnog materijala i nacionalnu adaptaciju priručnika
- prijevod, adaptaciju i verifikaciju ispitnih instrumenata, priručnika i dokumenata za ciklus
- statističku obradu podataka i izradu nacionalnog izvješća o provedenom PISA ispitivanju i rezultatima hrvatskih učenika
- informiranje šire javnosti putem javnih medija
- izradu izvještaja za uzorkovane škole i učenike/roditelje
- stručnu edukaciju savjetnika AZOO-a, županijskih voditelja, učitelja i nastavnika OŠ i SŠ s ciljem diseminacije PISA pokazatelja te približavanja konceptualnog pristupa PISA projekta u svrhu primjene i unapređivanja nastavnih strategija.

4.6. OECD/TALIS

Ovaj Projekt obuhvaća sljedeće poslove:

- edukaciju 200 školskih koordinatora iz uzorkovanih škola
- nadziranje tiskanja i organiziranje distribucije upitnika za učitelje i ravnatelje uzorkovanih škola
- organizacija i nadzor anketiranja ispitanika u glavnom ispitivanju
- organizacija i nadzor unosa podataka
- izrada završnog izvješća o provedenom probnom ispitivanju.

4.7. IEA/ICILS

Ovaj Projekt obuhvaća:

- izradu uzorka učenika i učitelja temeljem podataka dostavljenih iz uzorkovanih škola
- edukaciju školskih koordinatora iz uzorkovanih škola
- nadziranje tiskanja i organiziranje distribucije upitnika za učitelje i ravnatelje iz uzorkovanih škola
- organizaciju i nadzor testiranja i anketiranja ispitanika u glavnom ispitivanju
- izradu i tiskanje informativnog materijala za učenike i roditelje (letak, brošura)
- informiranje šire javnosti putem javnih medija.

5. SAMOVREDNOVANJE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

5.1. Projekt Samovrednovanje osnovnih škola

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja od školske godine 2008./2009. sustavno provodi projekt *Samovrednovanje osnovnih škola* na nacionalnoj razini. U 2012. godini prikupljene su povratne informacije škola o uspješnosti realizacije postavljenih školskih razvojnih planova te o napretku u kvaliteti rada škole u protekle dvije godine. Održane su edukacije školskih Timova za kvalitetu koji su se od ove godine uključili u Projekt, te škola koje sustavno rade na unapređenju kvalitete rada od početka projekta *Samovrednovanje osnovnih škola*.

U 2013. godine planira se nastavak provedbe Projekta u obliku podrške osnovnim školama u procesu samovrednovanja, kroz sljedeće aktivnosti:

- priprema povratih informacija na razini škole o uspješnosti provedbe procesa samovrednovanja (siječanj – ožujak 2013.)
- analiza pristiglih izvješća (siječanj – lipanj 2013.)
- primjeri dobre prakse (siječanj – lipanj 2013.)
- priprema priručnika za samovrednovanje osnovnih škola (siječanj – prosinac 2013.)
- stručno usavršavanje školskih Timova za kvalitetu – škola s višegodišnjim iskustvom sudjelovanja te novih škola u Projektu (rujan – prosinac 2013.).

Nakon svih navedenih analiza i aktivnosti planirana je priprema *Izvješća o provedbi procesa samovrednovanja osnovnih škola*.

5.2. Samovrednovanje srednjih škola

Predviđeni poslovi Projekta za 2013. godinu su:

- dovršetak monografije na temu samovrednovanja srednjih škola
- organizacija edukacije i razmjena iskustava suradnika Mreže (siječanj 2013.)
- razmjena iskustava suradnika Mreže (srpanj 2013.)

- organizacija razmjene iskustava škola uključenih u Projekt za školsku godinu 2012./2013.
- analiza svih prioritetnih područja iz obrasca za Izvješće o samovrednovanju srednjih škola (očekuje se oko 100 ispunjenih izvještaja o samovrednovanju te je poželjno da se analiziraju izvještaji svih škola)
- analiza popunjenoj Izvještaju za samovrednovanje za oko 40 škola koje u projektu samovrednovanja sudjeluju samostalno
- analiza Izvještaja suradnika Mreže podrške samovrednovanju škola o prvoj i drugome posjetu školi
- analiza Izvještaja škola o prvoj i drugome posjetu suradnika Mreže podrške samovrednovanju škola
- završni Izvještaj o provedenom projektu u školskoj godini 2012./2013.

6. SAMOVREDNOVANJE USTANOVA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Pedagoške godine 2012./2013. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (Klase: 023-03/12-01/00023, Urbroj: 533-21-12-0002) te temeljem Odluke (Klase: 080-01/12-01/262, Urbroj: 437/1-12-1) provodi projekt *Samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja*. Cilj projekta *Samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* je sustavno praćenje i unapređenje kvalitete rada dječjih vrtića, neovisno o osnivaču, te osnovnih škola pri kojima se odvija program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

U 2013. godini planira se nastavak aktivnosti Projekta:

USTANOVE PILOT PROJEKTA (POČETAK: 2011./2012. GODINE)

- podrška ustanovama u procesu samovrednovanja .

PRVI CIKLUS PROVEDBE PROJEKTA (POČETAK: RUJAN 2012. GODINE)

- priprema povratnih informacija o rezultatima provedenih upitnika te dodatnih materijala za provedbu procesa samovrednovanja ustanova: Vodič za interpretaciju podataka i pripremu izvješća o samovrednovanju te obrazac za izvješće o samovrednovanju (siječanj 2013.)
- stručno usavršavanje Timova za kvalitetu ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koje su se uključile u prvi ciklus provedbe Projekta (veljača 2013.)
- prikupljanje i analiza Izvješća o samovrednovanju te priprema povratnih informacija ustanovama o provedenom procesu samovrednovanja (svibanj – rujan 2013.)
- podrška ustanovama u procesu realizacije razvojnih planova (rujan – prosinac 2013.)
- Mreža podrške ustanovama u Projektu.

DRUGI CIKLUS PROVEDBE PROJEKTA (POČETAK: PROSINAC 2012. GODINE)

- podrška ustanovama u fazi osnivanja Timova za kvalitetu te u fazi provedbe upitnika (siječanj – veljača 2013.)
- analiza rezultata upitnika, priprema povratnih informacija na razini ustanove te priprema dodatnih materijala predviđenih Projektom (veljača – ožujak 2013.)
- podrška ustanovama u procesu pripreme Izvješća o samovrednovanju (travanj – srpanj 2013.)
- prikupljanje i analiza Izvješća o samovrednovanju te priprema povratnih informacija ustanovama o provedenom procesu samovrednovanja (kolovoz – rujan 2013.)
- stručno usavršavanje Timova za kvalitetu (rujan – prosinac 2013.)
- podrška ustanovama u procesu realizacije razvojnih planova (rujan – prosinac 2013.).

TREĆI CIKLUS PROVEDBE PROJEKTA (POČETAK: RUJAN 2013. GODINE)

- ponovljeni poziv za sudjelovanje u Projektu (rujan 2013.).
- podrška ustanovama prema planu aktivnosti Projekta.

- nakon svih navedenih analiza i aktivnosti planirana je priprema Izvješća o provedbi procesa samovrednovanja ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

7. RAZVOJ MODELA LICENCIRANJA TEMELJEM NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA

7.1. Model za sustav licenciranja učitelja baziran na nacionalnom standardu kvalifikacije

U Članku 117. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 87/08) navodi se da će postupak licenciranja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja provoditi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Tim povodom Centar osniva Povjerenstvo za izradu dokumenta *Model za sustav licenciranja učitelja baziran na nacionalnom standardu kvalifikacije za učitelje*.

Dokument koji treba biti gotov do ožujka 2013. godine treba sadržavati znanstveno teorijsku podlogu temeljenu na analizi dokumenata iz područja nastavničkih standarda i sustava licenciranja.

Dokument će sadržavati bazu referentne literature za standard kvalifikacija za učitelje i nastavnike, izvještaj analize kurikuluma u inicijalnom obrazovanju učitelja i nastavnika, izvještaj analize programa trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika.

Projekt će doprinijeti razvoju standarda kvalifikacije za učitelje. Upotrijebljena metodologija u Projektu će se također koristiti kao model za razvoj standarda kvalifikacije za ostale zaposlenike u školama (npr. ravnatelje, pedagoge, psihologe). Svrha razvoja standarda kvalifikacije za učitelje je utvrditi zajedničku bazu za razvoj kompetencija baziranih na kurikulumu za osnovno obrazovanje učitelja sa jasno definiranim postignutim ishodima učenja kao i podrška uvođenju ishoda učenja u program usavršavanja. Dugoročni rezultat će biti daljnja profesionalizacija učitelja kroz poboljšanu kvalitetu obrazovanja učitelja i ishoda učenja.

Kao ciljne skupine u Projekt će biti uključeni predstavnici ključnih sudionika u obrazovanju učitelja: Učiteljski fakulteti, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje

obrazovanja, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Agencija za znanost i visoko obrazovanje, nevladini sektor.

S obzirom da se Projekt direktno odnosi na definiranje učiteljskih standarda kvalifikacije, krajnji korisnici u projektu su učitelji u osnovnim i srednjim školama i studenti učiteljskih i nastavničkih fakulteta.

Provodenje sustava licenciranja baziranim na definiranom standardu kvalifikacije pridonijeti će većoj konkurentnosti učitelja na tržištu rada u Hrvatskoj i zemljama Europske unije.

Aktivnosti u Projektu:

- seminari za članove radne skupine, ciljne skupine, predstavnike nositelja Projekta i partnera
- analiza sadržaja relevantnih dokumenta i literature
- izrada radne i finalne verzije dokumenta koji definira standard kvalifikacija za učitelje prema predlošku Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i priručnika za primjenu standarda kvalifikacije za učitelje
- radionice za predstavnike ciljnih skupina i krajnjih korisnika
- dizajn vizualnog identiteta i prezentacija na mrežnim stranicama Projekta.

8. VANJSKO VREDNOVANJE EKSPERIMENTALNIH PROGRAMA

8.1. Građanski odgoj i obrazovanje

Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe kurikuluma Građanskog odgoja i obrazovanja provodi se u dvanaest osnovnih i srednjih škola u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini.

Aktivnosti na Projektu u 2013. godini:

- nastavak održavanja kontinuiranih sastanaka Povjerenstva i Radne grupe GOO, kao i praćenje edukacije nastavnika i stručnih suradnika, te sudjelovanje na stručnim skupovima
- posjet školama (individualni i grupni polustrukturirani intervju)

- obrada i analiza podataka prikupljenih istraživanjem
- pisanje izvještaja.

8.2. Zdravstveni odgoj

Tijekom 2013. godine provest će se predtestiranje ispitnih zadataka iz Zdravstvenog odgoja u osnovnim i srednjim školama te u radionicama postavljanja standarda o razinama zahtjevnosti zadataka. Također, sudjelovat će se u pripremi i analizama predtestiranja popratnih upitnika te u konstrukciji mjernih instrumenata za početno i završno ispitivanje. Početno ispitivanje će se odvijati u rujnu 2013. godine, nakon čega će uslijediti statističke i psihometrijske analize rezultata početnog ispitivanja. U tablici 5. se nalazi raspored aktivnosti na Projektu.

Tablica 5. *Raspored aktivnosti na projektu Zdravstveni odgoj i obrazovanje*

Aktivnost	Mjesec
formiranje SRS za izradu zadataka za osnovnu školu i edukacija o izradi ispitnih zadataka	siječanj 2013.
formiranje SRS za izradu zadataka za srednju školu i edukacija o izradi ispitnih zadataka	siječanj 2013.
odabir 5 – 7 škola u kojima će biti provedena analiza slučaja (eng. <i>case-study</i>) i opažanje nastave	siječanj 2013.
fokus grupe s nastavnicima/stručnim suradnicima i učenicima (1) (uzorak škola)	veljača 2013.
predtestiranje ispitnih zadataka	veljača/ožujak 2013.
postavljanje standarda o razinama zahtjevnosti zadataka (eng. <i>standard setting</i>)	travanj 2013.
predtestiranje popratnih upitnika na lokalnom uzorku	svibanj 2013.
konstrukcija instrumenata za početno ispitivanje	svibanj 2013.
analiza prikupljenih kvalitativnih i kvantitativnih podataka	lipanj/srpanj 2013.
glavno ispitivanje – početno stanje (3., 5. i 7. razredi OŠ, 1. i 3. razredi SŠ) i popratni upitnici za učenike, nastavnike/stručne suradnike i roditelje	rujan/listopad 2013.
intervjui s ravnateljima (1) i opažanje nastave u školama (1)	listopad 2013.
analiza prikupljenih kvalitativnih i kvantitativnih podataka – početno ispitivanje	studeni/prosinac 2013.

8.3. Izrada standardiziranog testa iz Hrvatskog jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik

Tijekom listopada i studenoga 2012. godine formirala se skupina stručnjaka iz područja hrvatskoga jezika kao drugoga jezika.

Povjerenstvo će se sastajati dva puta mjesečno sve do travnja 2013. godine, a komunikacija elektroničkom poštom ili telefonski odvijat će se prema potrebi i ovisno o fazi Projekta.

Stručnjaci na području hrvatskoga jezika kao drugoga jezika uz koordinaciju djelatnice Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja radit će na sastavljanju standardiziranog testa iz Hrvatskoga jezika.

Test je namijenjen provjeri znanja iz Hrvatskoga jezika pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik.

Radna verzija testa bit će spremna za probno testiranje 1. travnja 2013. godine.

U drugoj polovici travnja i prvoj polovici svibnja 2013. godine, provest će se predtestiranje iz Hrvatskoga jezika za tri skupine ispitanika:

- učenici prvih razreda osnovne škole i učenici romske nacionalne manjine koji školske godine 2012./2013. završavaju prvi razred
- polaznici programa predškole u pedagoškoj godini 2012./2013. i pripadnici romske nacionalne manjine
- polaznici programa predškole u pedagoškoj godini 2012./2013. kojima je hrvatski jezik materinji jezik.

Za lipanj, srpanj i kolovoz 2013. godine planira se unos podataka prikupljenih u fazi predtestiranja te analiza istih. Isto tako za kolovoz je predviđena izrada izvješća koja će uključivati detaljan opis faza kod izrade ispita te analizu dobivenih rezultata.

9. RAZVOJ BANKE ZADATAKA

Projekt *Razvoj banke zadataka* započeo je početkom siječnja 2012. godine. Cilj Projekta jest izraditi aplikacijski i bazni sustav podrške cijelokupnom procesu ispitivanja znanja kao primarne djelatnosti te specifičnim projektima Centra.

Specifični ciljevi:

- osmišljavanje i izrada aplikacije za izradu i prikupljanje zadataka uz dodatke aplikacije za filtriranje, odabir, recenziju, lekturu, klasifikaciju, praćenje plaćanja i uspješnosti autora, te praćenje zadataka
- osmišljavanje i izrada sustava za trajnu pohranu, pretraživanje i upravljanje zadacima
- detektiranje, osmišljavanje i izrada potrebnih podsustava (aplikacija i baznih podsustava) za provedbu ispitivanja koja se modularno nadograđuju
- integracija u jedinstveni sustav upravljanja specifičnim projektima Centra.

U svrhu kreiranja kvalitetnog sustava Projekt je organiziran u fazama.

Prva faza Projekta odnosi se na izradu aplikacijskog dijela za *online* prikupljanje zadataka (narudžba i izrada) prema predefiniranim sadržajnim strukturama pojedinih ispita, recenzije zadataka (3 recenzije), modifikacije i dorade zadataka te finalizaciju zadataka (lektura, korektura i dorada slika) do faze dodjele zadataka u verzije ispita. Prva faza Projekta izrade aplikacije Banke zadataka usko je povezana s projektom *Razvoj završnih ispita* (RZI) kroz čije se odvijanje aplikacija testira i razvija.

Druga faza izrade obuhvaća pohranu i pretraživanje zadataka, nadogradnju njihovih matičnih informacija te implementaciju pripadajućeg sustava upravljanja.

Treća faza izrade bit će usmjerena na integraciju svih podsustava u jedinstveni sustav upravljanja specifičnim projektima Centra primarno usmjerenih na provedbe ispitivanja znanja.

U 2013. godini nastavit će se započete aktivnosti razvoja banke zadataka, vezano uz poboljšanje općeg sustava za izradu, prikupljanje i recenzije zadataka putem web aplikacije, pohranu podataka nakon ispitivanja, ocjenjivanje, izvještavanje o rezultatima te pripremu različitih modela izrade ispitnog materijala.

10. UNAPRJEĐENJE ISPITNIH MATERIJALA

10.1. Kvalitativna analiza ispita državne mature iz Geografije 2010., 2011. i 2012.

U 2013. godini planira se nastavak aktivnosti započetih u 2012. godini. Cilj je analizirati sadržaj i konstrukciju ispitnih materijala te rezultate pristupnika koji su polagali ispite državne mature iz Geografije 2010., 2011. i 2012. godine. Projekt će se realizirati u nekoliko faza:

- rad s radnom skupinom (Povjerenstvom)
- obrada podataka i analiza rezultata
- pisanje publikacije o rezultatima Projekta
- tisak, objava i prezentacija dobivenih rezultata.

Cilj Projekta:

- napraviti pregled discipline geografije koji će poslužiti kao polazište u analizama Nastavnih planova i programa i usporedbama sa sadržajima ispitanih testova državne mature
- dobiti što bolji uvid u ostvarena obrazovna postignuća učenika koja su ispitana testom državne mature iz izbornog predmeta Geografija 2010., 2011. i 2012. godine
- vrednovati ispit državne mature iz perspektive predmetne ekspertne skupine prema specifičnim napucima
- izraditi komparativnu analizu rezultata ispita državne mature prema različitim dimenzijama proučavanja (npr. tip škole i različiti srednjoškolski programi pristupnika...) i demografskim obilježjima pristupnika
- dati smjernice za unapređenje postupka izrade i poboljšanje kvalitete novih ispitnih materijala
- na temelju analize netočnih učeničkih odgovora sugerirati korekcije u poučavanju nastavnog predmeta Geografije
- ispitati povezanost rezultata u zadacima različitih domena s ukupnim učinkom na ispitu.

Svrha Projekta:

Stjecanjem uvida u sadržajne i metrijske karakteristike dosadašnjih generacija ispita iz Geografije na državnoj maturi, preko njihove kvalitativne i kvantitativne analize, ostvaruju se uvjeti u osmišljavanju smjernica za unapređenje postupka izradbe i poboljšanje kvalitete novih ispitnih materijala kao i za sugestije nastavnicima za nastavnu praksu (vezano za procese poučavanja).

10.2. Istraživanje pisanja: Razvoj objektivnih kriterija za ocjenjivanje pisanog rada iz Hrvatskog jezika

Cilj Projekta:

Cilj istraživanja je uspostaviti i potvrditi univerzalni model za objektivno ocjenjivanje pisanoga rada iz Hrvatskoga jezika koji se može primjeniti u ocjenjivanju različitih vrsta pisanih radova kao dopuna ostalim kriterijima ocjenjivanja.

Planirane aktivnosti od siječanja do početka srpnja 2013. godine su:

- praćenje ocjenjivača koji ocjenjuju uzorak eseja s državne mature (DM-SŠ-HJ - DOA-2010.)
- metrijske analize podataka
- interpretacija rezultata metrijske analize s obzirom na cilj projekta
- organizacija skeniranja radova iz uzorka (NI_OŠ_HJ_2007)
- prilagođavanje kodnoga plana računalnoj aplikaciji
- kodiranje uzorka pisanih radova iz osnovne škole NI_OŠ_HJ_2007 prema kodnom planu
- organizacija ocjenjivača za ocjenjivanje uzorka pisanih radova NI_OŠ_HJ_2007
- analiza rezultata
- sudjelovanje u tumačenju rezultata.

U 2013. godini planiran je dovršetak kodiranja te početak obrada i analiza. U Projektu će u navedenom periodu na poslovima ocjenjivanja i kodiranja eseja sudjelovati djelatnici Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja te vanjski suradnici i ocjenjivači.

11. RAZVOJ STANDARDA ISPITIVANJA

11.1. Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika

Cilj ovog Projekta je izraditi Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi u suradnji s imenovanim Povjerenstvom. U izradi dokumenta polazi se od službenih planova i programa za Hrvatski jezik u osnovnoj i srednjoj školi, Nacionalnoga okvirnoga kurikuluma (NOK-a) i znanstvenih spoznaja važnih za sadržaj Hrvatskoga jezika. Dokument je podijeljen u četiri cjeline prema četiri obrazovna ciklusa određenih NOK-om. Za svaki su ciklus navedeni ciljevi u četiri jezične djelatnosti: slušanje, govorenje, čitanje i pisanje. Tekst dokumenta koji je izradilo Povjerenstvo upućuje se na javnu raspravu svih sudionicima obrazovnoga sustava.

U 2013. godini planirano je započeti realizaciju projekta *Ispitivanje pisanja u Hrvatskom jeziku: lingvistička analiza pisanoga učeničkog diskursa u osnovnoj i srednjoj školi*, cilj kojega je odrediti osnovna jezična obilježja pisanoga teksta učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

12. RAZVOJ ISPITNIH I POPRATNIH MATERIJALA

12.1. Razvoj i unapređenje ispitnih kataloga i ispitnih materijala

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja od svojeg osnutka kontinuirano provodi znanstvenoistraživački rad svrha kojega je razvoj i unapređenje ispitnih kataloga i ispitnih materijala. Na razvoju ispitnih kataloga i ispita rade stručnjaci u Centru u suradnji s vanjskim suradnicima temeljem istraživanja i iskustvenog rada. U 2013. godini bit će uvedene promjene u ispitnim katalozima nekoliko predmeta na državnoj maturi koji će se potom odraziti u strukturi i manjim sadržajnim promjenama ispita te načinu ocjenjivanja.

U drugoj polovici 2012. godine započela je dorada i nadopuna *Priručnika za izradu i procjenu zadataka višestrukog izbora iz nastavnog predmeta Povijest*. U doradi i nadopuni Priručnika sudjelovali su djelatnici iz Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja i Odjela za ispitne materijale. U prvoj polovici 2013. godine Priručnik će se završiti i objaviti. U novoj, proširenoj verziji Priručnika nalazit će se proširena poglavljia o teoriji izrade ispita (razvoj ispita i metrijske karakteristike ispita), a Priručnik će sadržavati i primjere dobro i loše postavljenih zadataka za svaki kriterij kvalitete zadatke. Nakon ovog Priručnika planira se izrada sličnih materijala za druge predmete.

13. SURADNJA S MINISTARSTVOM UPRAVE

13.1. Razvoj državnog stručnog ispita

U rujnu 2012. godine uspostavljena je suradnja između Ministarstva uprave (Stručne radne skupine za državni stručni ispit) i Centra. Usputljena suradnja vezana je uz edukacije koje Centar može provesti u polju razvoja ispita i ispitnih zadataka, a za potrebe razvoja državnog stručnog ispita.

Na temelju zaključaka s provedenih sastanaka, dogovorene su edukacije koje će Centar provesti u 2013. godini za članove Stručne radne skupine za državni stručni ispit te za dosadašnje ispitivače na državnom stručnom ispit. Edukacije/radionice o razvoju ispita i ispitnih zadataka vodit će i provesti Natalija Gjeri iz Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja i Josip Šabić iz Odsjeka za psihometriju.

14. SUDJELOVANJE U VANJSKIM PROJEKTIMA

14.1. Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja nastavnika

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja je uključen u rad projekta *Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika* (IPA Projekt, Komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala). Projekt provodi konzorcij na čelu sa SPAN Consultants u partnerstvu s CIEP i WUS Austria. Partner u

Projektu je Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO). Voditelj projektnog tima je Paul Roeders, a voditeljica Projekta (AZOO) je Sanja Milović. Kao članica upravljačkog odbora iz Centra je imenovana Natalija Gjeri. Centar je u projekt uključen i kroz sastanke sudionika unutar Komponente 1.

Projekt je započeo 2. svibnja 2012. godine i provodit će se do kraja travnja 2014. godine.

Opći je cilj Projekta poboljšanje kvalitete i učinkovitosti institucija odgovornih za obrazovanje i usavršavanje. Svrha Projekta je izgradnja kapaciteta AZOO-a za razvoj poboljšanog sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika.

Centar će u 2013. godini biti uključen u projekt *Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika* kroz sudjelovanje u redovitim sastancima upravljačkog odbora Projekta, te kroz sudjelovanje u sastancima sudionika Projekta.

15. EDUKACIJA

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja kroz projekte Centra i u suradnji sa znanstvenim, odgojno-obrazovnim i drugim srodnim ustanovama kontinuirano provodi edukacije svojih djelatnika u zemlji i inozemstvu.

Centar nadalje:

- provodi savjetodavni rad u školama – pomaže školama u samovrednovanju i razvoju temeljenom na rezultatima standardiziranih testiranja
- organizira seminare za nastavnike u području edukacijskih procjena, ocjenjivanja i vrednovanja napredovanja učenika
- organizira seminare za vanjske suradnike Centra u procesu pripreme i provođenja ispita (za predmetna povjerenstva, ispitne koordinatori, ocjenjivače, autore ispitnih zadataka itd.).

16. PROIZVODNO-POSLOVNI PROJEKTI

Tijekom 2013. godine planira se izrada i tisak materijala za pomoć i podršku učenicima i svim pristupnicima ispitima državne mature za neke predmete. Također planira se izdavanje priručnika za pomoć u radu članovima stručnih radnih skupina i autorima ispitnih zadataka, nastavnicima te ostalim sudionicima odgojno obrazovnog procesa. Konačno tijekom razvoja projekata koje provodi Centar u 2013. godini tiskati će se završni izvještaji i monografije s važnim i vrijednim podacima o projektu i rezultatima ispitivanja.

- *Kako učiti Hrvatski jezik za maturu*
- *Kako učiti biologiju za državnu maturu*
- *Monografija o samovrednovanju srednjih škola*
- *Izvještaj PISA projekta za ciklus 2012.*
- *Priručnik za izradu i procjenu zadataka višestrukog izbora iz Povijesti.*